

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Lovsekretariatet
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. oktober 2019
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Henrik Overgaard Mor-
sing
Sagsnr.: 2019-0033-0128
Dok.: 1275032

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. S 168, som medlem af Folketin-
get Morten Messerschmidt (DF) har stillet til justitsministeren den 24. ok-
tober 2019.

Nick Hækkerup

/

Louise Black Mogensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. S 168 fra medlem af Folketinget Morten Messerschmidt (DF):

”Er ministeren tryk ved, at domme ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol til underkendelse af danske højesteretsdomme afsiges af dommere, der typisk ikke har erfaring som dommer ved andre landes højesteretsdomstole og ofte end ikke fra domstole på landsretsniveau?”

Svar:

1. Det er naturligvis helt afgørende, at dommerne ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har de rette kvalifikationer.

Det fremgår af artikel 21, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), at dommerne skal nyde den højeste moralske anseelse og besidde de kvalifikationer, der kræves for udnævnelse til høje juridiske embeder, eller være retskyndige af anerkendt sagkundskab.

Det følger af EMRK artikel 22, at dommerne vælges af Europarådets Parlamentariske Forsamling (PACE). PACE består af 324 medlemmer af nationale parlamenter i Europarådets medlemsstater, herunder seks danske folketingsmedlemmer.

2. For at sikre, at dommerne ved EMD besidder de påkrævede kvalifikationer, skal kandidater igennem en to-leddet godkendelsesprocedure, inden de udpeges af PACE.

Første led foregår i medlemsstaten, der skal indstille en liste med tre kandidater til PACE. Europarådets Ministerkomité vedtog i 2012 retningslinjer for udvælgelsen af kandidater til dommerstillinger ved EMD. Retningslinjerne stiller en række specifikke krav til den nationale proces, herunder at processen skal være gennemsigtig og retfærdig.

Det fremgår bl.a. af retningslinjerne, at medlemsstaten bør fremsende kandidatlisten til et rådgivende ekspertpanel under Europarådet, som vurderer kandidaternes kvalifikationer, før listen sendes til PACE.

På baggrund af denne procedure indstiller det enkelte land tre kandidater til PACE. Kandidatlisten vurderes indledningsvist af PACE's udvalg om valg

af dommere til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvis medlemmer skal have juridisk indsigt og erfaring.

Det fremgår af PACE's resolutioner 1646 (2009) og 1366 (2004), som ændret ved resolution 2278 (2019), at en kandidatliste kan forkastes af en række processuelle grunde. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis den nationale udvælgelsesproces ikke har været tilstrækkeligt gennemsigtig og retfærdig, eller hvis det rådgivende ekspertpanel under Europarådet ikke blev inddraget i processen.

Hvis listen ikke forkastes af processuelle grunde, udspørger udvalget hver af de tre kandidater. Herefter afgiver udvalget en indstilling til PACE.

Udvalget kan indstille til PACE, at listen bør forkastes af materielle grunde, f.eks. hvis ikke samtlige kandidater på listen er tilstrækkeligt kvalificerede. Hvis alle kandidaterne er egnede, indeholder udvalgets indstilling en tilkendegivelse af prioritering blandt de tre kandidater.

PACE stemmer herefter om kandidaterne. Hvis en kandidat opnår absolut flertal i første stemmerunde, anses kandidaten for valgt. Hvis ingen af kandidaterne har opnået absolut flertal, afholdes der en yderligere stemmerunde.

3. Der sidder 47 dommere ved EMD, svarende til antallet af stater, der har tiltrådt EMRK. Ud af de nuværende 47 dommere ved EMD har 24 dommerbaggrund. Hovedparten af de resterende 23 har baggrund som advokater, universitetsprofessorer eller begge dele.

Europarådet er et internationalt samarbejde på tværs af mange lande og mange retstraditioner. Deltagelse i et sådant samarbejde forudsætter, at man respekterer den aftalte beslutningsproces, herunder at det er de enkelte lande, der instiller kandidater til dommerposter ved EMD.

Det er således også en præmis for et sådant internationalt samarbejde, at medlemsstaterne kan indstille kandidater, som Danmark ikke nødvendigvis ville have indstillet.